

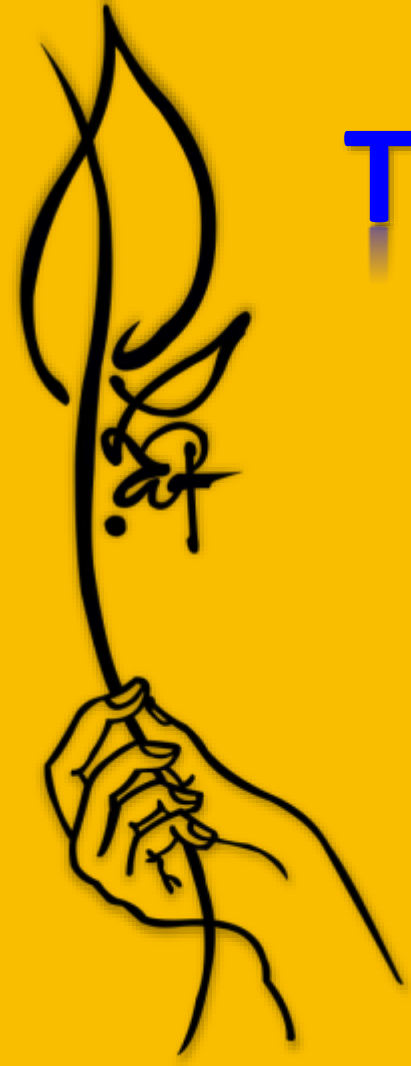
TƯ TƯỞNG PHẬT GIÁO ĐỜI TRẦN

Học kỳ một

Tuệ Trung Thượng Sĩ
TRẦN TUNG

(1230 - 1291)

Bài 1

Tuệ Trung Thượng Sĩ

CHÁNH VĂN

Thượng sĩ là con đầu của Khâm Minh Từ Thiện Thái Vương Trần Liễu, là anh cả của hoàng thái hậu Nguyên Thánh Thiên Cảm. Khi Đại vương mất, hoàng đế Trần Thái Tông cảm nghĩa phong cho Thượng sĩ tước Hưng Ninh Vương.

Lúc nhỏ, Thượng sĩ đã tỏ ra bẩm chất cao sáng, thuần hậu có tiếng. Được cử trấn giữ quân dân đất Hồng Lô, ngài đã hai lần ngăn giặc Bắc xâm lăng, có công với nước, lần hồi được thăng chuyển giữ chức Tiết độ sứ trấn cửa biển Thái Bình.

Tuệ Trung Thượng Sĩ

CHÁNH VĂN

Về con người, Thượng sĩ vốn khí lượng thâm trầm, phong thần nhàn nhã. Lúc còn trẻ chớm, ngài đã chuộng cửa Không. Đến tham vấn thiền sư Tiêu Dao ở tinh xá Phước Đường, ngài lãnh hội được yếu chỉ, bèn dốc lòng thờ làm thầy, lấy thiền duyệt làm cái vui hằng ngày, không lấy công danh làm chỗ sở thích, ngài lui về ấp Tịnh Bang do vua phong cấp cho, đổi tên lại là làng Vạn Niên.

Tuệ Trung Thượng Sĩ

CHÁNH VĂN

Trộn lẫn thế tục, hòa cùng ánh sáng, trong việc đối xử ngài chưa hề phụ lòng ai, nhân đó tiếp mạnh hạt giống pháp, dìu dắt được người sơ cơ. Người nào đến hỏi han cũng được ngài chỉ cho chỗ cương yếu khiến tâm tánh họ ứng dụng được nhẹ nhàng, khi hành cũng như lúc tàng, không gì nhất định cả.

CHÁNH VĂN

Từ lâu, nhà vua nghe đồn đãi về ngài bèn cho sứ thỉnh vào cửa khuyết. Ngài hầu chuyện lời lời đều tỏ ra siêu tục, nhân đó vua tôn ngài là Sư huynh, tặng cho hiệu Thượng sĩ.

CHÁNH VĂN

Một hôm, có vị tăng đến hỏi:

- Bạch Thượng sĩ, tôi vì sanh tử là việc lớn, vô thường nhanh chóng, song chưa biết thân này từ đâu sanh ra? Chết sẽ đi về đâu?

Ngài đáp:

Âm:

*Trường không tủng sử song phi cốc,
Cự hải hà phòng nhất điểm âu.*

Dịch:

*Giữa trời đâu có đôi vành chuyển,
Biển cả ngại gì hòn bọt sanh.*

CHÁNH VĂN

Lại hỏi: - Thế nào là đạo?

Ngài đáp: - Đạo không có trong câu hỏi, câu hỏi không có trong đạo.